

Arbejde for Hedejordernes Kultivering gennem Brydning af Alen med særegne, meget kraftige Plove og Tilførsel af store Kunstgødningsmængder. Som Ejer gennem en længere Aarrække af Gaarden »Hejmdal« i Vestjylland gav han et straalende Bevis paa, hvad der kan naas paa dette Omraade, naar Sagen gribes rigtigt an.

Udover dette vidner de videnskabelige Arbejder om Agerjordens Reaktionstal, Lucernens Kalktrang og Malkekøers Mineralstofbehov om Dr. Hasselbalchs store Intelligens og usædvanlige Evne til at trænge til Bunds paa Landbrugets meget forskellige Omraader.

Dr. Hasselbalch har stillet — og stiller stadig sine rige Evner til Raadighed for Landbruget, og man har paa mange Felter, ved Møder og i Organisationslivet, gjort stærkt Brug deraf. Vi, der har Lov til at regne os som hørende til Dr. Hasselbalchs Vennekreds, kan ikke være ham taknemmelig nok for det Eksempel, han har givet os, og som vi hver for sig bør stræbe efter at følge.

Jeg føler mig overbevist om, at det er med Stolthed, at Landbruget lykønsker Dr. Hasselbalch til den nu opnaaede og saa velfortjente Æresbevisning, fordi det føler, at det er en af dets egne, der af Københavns ældgamle Universitet er blevet hædret paa saa smuk en Maade.

August Bech.

Vejrforholdene i august måned 1950.

Udarbejdet på grundlag af Det danske meteorologiske Instituts månedsoversigt over vejrforholdene.

August 1950 havde overvejende sydøstlige vinde og varmt vejr. Fugtighedsgrad og skydække var noget under, men nedbøren betydeligt over det normale. Beregnet som simpelt gennemsnit fik Jylland og Øerne 115 mm mod normalt 80 mm, d. v. s. 44 pct. for meget. Når der ved beregningen af gennemsnitsnedbøren tages hensyn til det område, hver enkelt nedbørstation »dækker«, det såkaldte »fladetro« gennemsnit,

skulle landet som helhed have fået 116,4 mm, normalt 82,7 mm, eller 41 pct. over normalen.

Gennemsnitstemperaturen blev for hele landet 17,3 °, d. v. s. 2,0 ° over det normale.

Temperatursvingningerne i månedens løb var ikke store. De højeste temperaturer indtraf de fleste steder omkring den 22. og androg gennemgående 23—25 ° i Nordjylland, på de mindre øer og på Bornholm. På de større øer og i det meste af Jylland nåede temperaturen op på 26—28 °. De laveste temperaturer aflæstes på mere spredte datoer. Kun 5 stationer i Jylland nåede under 5 °, ingen på Øerne kom under 7,3 °. Keldsnor og Christiansø havde endda henholdsvis 13,3 ° og 14,5 ° som laveste temperaturer.

Den absolut højeste temperatur, 29,5 °, aflæstes den 23. i Tønder, og den absolut laveste, 3,8 °, konstateredes den 31. ved Løndal.

Nedbørens afvigelse fra normalen.

	Nedbør mm	Normal 40 år	Afv. i pct. af normalen
Hjørring amt	122	83	+ 47
Thisted »	115	87	+ 32
Aalborg »	115	82	+ 40
Viborg »	111	84	+ 32
Randers »	127	77	+ 65
Aarhus »	117	87	+ 34
Vejle »	104	88	+ 18
Ringkøbing »	120	90	+ 33
Ribe »	155	94	+ 65
Sønderjylland	110	92	+ 20
Odense amt	106	76	+ 39
Svendborg »	101	75	+ 35
Langeland	83	71	+ 17
Samsø	112	69	+ 62
Holbæk amt	133	71	+ 87
Sorø »	103	69	+ 49
Frederiksborg »	78	81	÷ 4
Københavns »	87	76	+ 14
Præstø »	131	70	+ 87
Maribo »	117	69	+ 70
Bornholm	43	67	÷ 36

Månedens var næsten fri for egentlig storm, men der var dog flere gange urolige vejrforhold af kortere varighed og mindre udbredelse, også i forbindelse med kraftige haglbyger.

Nedbøren var stor og faldt for en stor del om natten, nemlig ikke mindre end 58 pct. I gennemsnit fik Jylland 119,9 mm mod normalt 86,9 mm. Øerne fik 108,2 mm, normalt 73,0 mm. Bornholm fik derimod kun 43 mm mod de normale 67, og Frederiksborg amt 78 mm, normalt 81. Alle øvrige amter lå over gennemsnittet. Mest fik Ribe amt med 155 mm mod normalt 94. Omkring 44 pct. af månedens totalnedbør faldt i dagene 18., 27. og 29., sidstnævnte dag alene 17 pct.

Nedbøren var størst i Vestjylland, der fik 139,9 mm, dernæst kom Lolland-Falster, Nord- og Østjylland, Sønderjylland, Sjælland og Fyn, sidstnævnte 103,8 mm. Af stationerne målte Eskildsgaard på Bornholm mindst, nemlig 27 mm, medens Højager i Ribe amt nåede højest med 242 mm, d. v. s. 163 pct. over normalen. Største nedbør i et døgn, 128,6 mm, målt den 29. på Romsø.

Nedbørsdagenes antal blev i gennemsnit de normale 15, varierende fra 11 på Langeland til 18 i Thisted amt. Landets gennemsnitsnedbør, 116 mm (korrigeret), var den største siden august 1943, hvor der faldt 145 mm. Sammenlignes med andre af årets måneder kan nævnes september 1946, der fik 133 mm.

Tåge forekom gennemsnitlig kun 1 dag, normalt 2. Torden hørtes på ialt 24 dage mod normalt 21, og den var udbredt over så godt som hele landet den 1.—3., 16.—18. og 24.—27. samt den 29., hvor Bornholm gik fri.

Solskinstimernes antal blev i gennemsnit for Jylland og Øerne 238, normalt 226. Mindst fik Folkekuranstalten, 188, normalt 228. Højest nåede Maribo med 273 solskinstimer mod normalt 243. Når solen i august måned viste sig så meget i forhold til den store nedbør, skyldes det — som forøvrigt også i juli måned — at en så stor del af nedbøren faldt om natten.

Mindre meddelelser.

Maskinkursus for landmænd.

I det år, der er gået, siden »Udvalget for Afholdelse af Maskinkursus for Landmænd« sidst opfordrede til at deltage i undervisningen i maskinbrug, er mekaniseringen fortsat i et tempo som aldrig før. Store værdier betros de unge landmænd, og nødvendigheden af at forstå behandlingen og den rigtige udnyttelse af disse værdifulde maskiner bliver mere og mere påkrævet.

Derfor afholder udvalget atter i år stærkt udvidede kursus. Ved yderligere omlægning af planen koncentrerer undervisningen om traktorer, mejetærskere, moderne selvbindere m. m., og udvalget råder over det sidste nye inden for disse maskiner.

Traktorerne er rigeligt repræsenteret, således at den, der har specielle ønsker om at lære en bestemt type rigtigt at kende, vil kunne få lejlighed hertil.

Det er udvalgets hensigt også i år at gennemføre et kortere kursus i marken i foråret for de elever, der har deltaget i vinterens kursus.

Sidste år praktiseredes denne del af kursus ved nogle 2-dages øvelser, hvor hold på 3—4 mand med 1 traktor og de tilhørende redskaber fik lejlighed til en grundig orientering i brugen heraf ved selv at udføre markarbejdet.

Der afholdes følgende kursus i København:

Maskin- & traktorkursus I fra 29. januar til 10. februar 1951.

» » » II » 12. februar til 24. februar 1951.

Følgende kursus afholdes i Horsens:

Maskin- & traktorkursus III fra 8. til 20. januar 1951.

» » » IV » 5. » 17. februar 1951.

Betaling for hvert kursus er 85 kr., men ubemidlede landmænd kan forvente nogen støtte til ophold og rejse, hvis de inden den 15. december indsender ansøgning derom til *den stedlige landboforening*.

Udvalget råder endvidere over enkelte hele og halve fripladser, der gives til særlig dygtige og trængende elever. Da en del elever kan få gratis logi på instituttets sovesal, når ansøgning herom indsendes i tide, vil udgifterne være overkommelige selv for mindre-bemidlede.

Alle nærmere oplysninger med program, indmeldesskema og skema til ansøgning om understøttelse fås ved henvendelse til Teknologisk Institut, Hagemannsgade 2, København V.

Indmeldelse til »Markkursus« sker ved afslutning af maskin- & traktorkursus.

Landbrugets prisforhold i september måned 1950.

(Ved Det landøkonomiske Driftsbureau).

Tabel 1. Priser i kr. pr. 100 kg.

	1949			1950		
	Hele året	Januar -sept.	Sept. måned	Januar -sept.	Aug. måned	Sept. måned
Landbrugsprodukter:						
Sødmælk, ab mejeri (inkl. tillæg)	37,36	37,46	36,37	34,64	32,24	32,24
Smør	625	633	600	579	550	550
Ost, 20 pct.	223	227	210	216	215	212
Æg	315	306	334	271	278	319
Slagterisvin, sl. v.	407	409	403	389	385	393
Slagtekøer, Kbh., 1. kl., lev. v.)	142	141	138	168	179	179
Stude og kvier, Esbjerg, 1. kl., lev. v.)	144	140	137	196	209	209
Smågrise, Køge, kr. pr. stk. . .	109	118	112	92	93	86
Kælvkøer, Odense, 1. kl., kr. pr. stk. ²⁾	1013	989	975	1215	1225	1250
Unge heste, Odense, kr. pr. stk.	1665	1697	1675	1458	1450	1450
Hvede ³⁾	40,91	37,67	44,40	54,25	53,50	56,95
Rug ³⁾	38,46	36,79	36,65	44,81	45,17	49,35
Byg ³⁾	35,94	31,49	41,20	51,00	49,67	53,10
Havre ³⁾	33,87	30,06	35,75	42,81	42,50	45,15
Halvsildig rødkløverfrø	676	734	603	563	568	590
Hvidkløverfrø	1040	1093	900	895	960	980
Hundegræsfrø	384	353	269	447	398	390
Alm. rajgræsfrø (tidlige stammer)	186	173	180	184	178	165
Ital. rajgræsfrø	143	131	130	173	183	165
Foderstoffer:						
Bomuldsfrøkager	46,92	47,83	44,50	55,25	57,50	57,50
Solsikkekager	46,75	48,10	44,50	55,00	56,50	56,50
Kunstgødning:						
Kalksalpeter	24,60	24,78	25,15	25,58	25,95	25,95
18 pct. superfosfat	13,54	13,69	13,00	14,46	13,65	13,65
40 pct. kaligødning	26,06	26,21	25,70	—	—	23,25

1) Siden 21. november 1949 gælder noteringen alene kreaturer til eksport.

2) Bestået tuberkulinprøven.

3) For korn af høst 1948: Afleveringspriser plus tillæg for fuld aflevering. For hvede af høst 1949: kr. 4,00 pr. 100 kg plus ret til et tilsvarende kvantum byg eller majs. For hvede af høst 1950: Afleveringspris. For de andre kornarter af høst 1949 og 1950 er tallene købernoteringer på Københavns børs.

Tabel 2. Prisindeks. (Femåret 1909/14 = 100).

	1949			1950		
	Hele året	Januar -sept.	Sept. måned	Januar -sept.	Aug. måned	Sept. måned
Landbrugsprodukter:						
Sødmælk	356	357	349	330	307	307
Smør	299	303	287	277	263	263
Ost, 20 pct.	391	398	368	379	377	372
Æg	267	259	283	230	236	270
Slagterisvin	420	422	415	401	397	405
Slagtekøer (København)	245	243	238	290	309	309
Stude og kvier (Esbjerg)	236	230	225	321	343	343
Unge heste (Odense)	226	230	227	198	197	197
Hvede	296	273	321	393	387	412
Rug	322	308	307	376	379	414
Byg	279	244	320	396	386	412
Havre	281	249	296	355	352	374
Landbrugsprodukter ialt	323	323	320	318	314	320
Foderstoffer:						
Bomuldsfrøkager	320	326	303	376	392	392
Solsikkekager	363	373	345	427	439	439
Kunstgødning:						
Kalksalpeter	127	128	130	133	134	134
18 pct. superfosfat	229	231	220	244	231	231
40 pct. kaligødning	219	220	216	—	—	195
Kunstgødning ialt	190	191	188	206	205	195
Udsæd (markfrø)	365	365	365	360	360	360